

DANIA ET SCHON

LANDIA, NORDVEGIA, SVECIA

& Finlandia.

DANIA habet nomen illud à rege quodā Dano uocato, complectiturq; Cimbricam Chersonesum siue Iutiam, quam uulgo Dietmarsen uocant, Fyornem, Selandiam, quam alij Sialandiam appellant & multas alias insulas. Ciuitates insigniores in Cimbrica sunt, Schlesuuic, ubi aliquando fuit ducatus, Ripen sedes episcopalis, Wiburg, Harrusia, uulgo Oors. In Fyone, Ortonia, uulgo Orthonis, Melphort. Swinborg. In Selandia, Roschilt ciuitas episcopalis, Hafnia, quæ uulgo Coppenhagē & Kopmanhafen, id est, mercatorum portus uocatur. Ibi est regia sedes & studium uniuersale. Schonlandiam alij uocant, Schondaniam, id est, amoenam Daniam, quam Plinius Scandiam, & aliquando Scandinuiam appellauit. Vocatur autem sic ob portuum & emporiorum commoditatem, ob maritimas opes, lacuum & fluminum piscationes, nobilium ferarum uenationes, auri, argenti, plumbi, cupri & aris inexhaustas uenas, atq; oppidorū frequentiam. Diuiditur autem in multa regna & prouincias. Nam præter Daniam, continet Norduegiā, Sueciam & Gothiam: item Laponiam, Gronlandiam, Finlandiam & Islandiam. Sonat Gronlandia uirentem terram, ob insignem scilicet prouentum pabuli, quod in ea regione inuenitur. Islandia uero sonat glaciale terram, & hæc ueteribus est Thyle, pro maiori sui parte mōtosa & inculta. Quaparte est plana, præstat plurimum pabulo tam læto, ut pecus depellatur à pascuis, ne ab aruina suffocetur. Habet rupem & promontoriū, quod æstuat perpetuis ignibus instar Aetnæ, putaturq; à uulgaribus carcer esse sordidarum animarum. Ciuitates episcopales in ea sunt, Holen & Skaltholten. Hetlandia maxima Orchadum insularum, habet episcopalem ciuitatem Orchadam. Laponia dicta est à populo quo habitatur. Vocant autē Germani Laponēs & Lappen, qui parum idonea rei præsentī dicunt & faciunt, quos Latini ineptos uocāt. Hī domos non habent, sed tabernacula quasi castrensia. Ferarum maxima copia est in ea regione. Agrum non colunt, sed pisces capiunt plurima copia, edomantq; in farinā. Commercia permutatione & pecunia agunt, mutuo consensu tantum, & nullo sermone cōmunicato, quia habēt linguam peculiarem, & ignotam uicinis. Gens ualidissima est & diu libera fuit & arma sustinuit Norduegiæ Sueciæq; donec cōcessit tandem sub imperium & tributum pendit, præciosas ferarum pelles. Norduegia sonat uiam septentrionalem. Et fuit hoc regnum aliquādiu florens, hodie uero est sub potestate Danorum. Hæc mittit in Europam piscem ex genere Asellorum, frigore induratum & extentum in fustem, quem Germani Stockfisch uocant. Captura eius laudatissima est Ianuario, quando superest frigus ut induretur, & qui clementioribus mensibus fuerint capti, marcescunt, neq; sunt idonei ut exportentur. Littus Norduegiæ à castro Vuardhus usq; ad insulam Fosen totum est infestum uerno tempore balenis uastæ magnitudinis, adeo quod ad centum perueniunt cubitos. Hæ tunc gregatim conueniunt ad prolificandū. Et naues quæ uel in earum corpora, uel uortices aquarū, quos hæ faciunt instar carybdis agitatione sua, delatæ fuerint, periclitantur. Secernitur Norduegia uersus orientem à Suecia asperrimis & latissimis perpetuoq; niuosis mōtibus, qui nullum transitum admittunt in Sueciam. Sueciæ regnum diues est argenti, aris, plumbi, ferri, & chalybis, pecoris & prouentu immenso pisciū. Huius regni regia Stockholm, quam nostri Holm uocant, Suecorū præcipua urbs & emporium, munita natura & arte, & sita in paludibus instar Venetiarū. Habet & alias plurimas urbes multosq; ducatus. Gothia sonat bonum, hinc Gotlandia bona terra. Habet autem Gothia plurimas insignes urbes, ut sunt Lincopia, Malmogia, Sudercoopia, Calmar, in qua aiunt arcem esse haud inferiorē arce Mediolanensi. Diuiditur quoq; Gothia in Ostrogothiam & Westrogothiam. Finlandia interpretatur pulchram terram. Hæc Scythiæ occurfat, & extra totum Tanaim longe procurrit in Asiæ fines. Habuit superiori etate dominum Moschum, hoc uero tempore sub rege Sueciæ existit. Utitur habitatores eius lingua distincta à Danis & Suecis, nempe lingua Vuandalorum, qua & Poloni atq; Russi utuntur.